

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS VAYIKRA • MAAMAR 2

אדם כי יקריב מכם וגו'

« Un homme, lorsqu'il fait approcher de vous »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/vayikra/2/

1 אדם כי יקריב מכם וגו'. להבין החילו שלא לנוכח אדם כי יקריב לשון נסתר וסיים תקריבו את קרבנכם לשון נוכח.

« Un homme, lorsqu'il fera approcher parmi vous », etc. Pour comprendre : [le verset] commence sans s'adresser directement à quelqu'un — « un homme, lorsqu'il fera approcher », à la troisième personne — et conclut : « vous ferez approcher votre offrande », à la deuxième personne.

וגם דכי יקריב לשון יחיד ותקריבו את קרבנכם לשון רבים. וגם דהל"ל [דהוה ליה למימר] מלת מכם קודם כי יקריב היינו אדם מכם כי יקריב כו'.

De plus, « lorsqu'il fera approcher » est au singulier, tandis que « vous ferez approcher votre offrande » est au pluriel. Et encore, le mot « parmi vous » aurait dû être placé avant « lorsqu'il fera approcher », c'est-à-dire : « un homme parmi vous, lorsqu'il fera approcher », etc.

אך הנה נודע שיש בכל אחד ב' נפשות. נפש האלקית ונפש הבהמית. אשר נפש האלקית שרשה מבחי אדם כמ"ש ויברא אלקים את האדם בצלמו.

Or, il est connu qu'il y a en chacun deux âmes : l'âme divine et l'âme animale. L'âme divine a sa racine dans le niveau d'« Adam » (l'homme), comme il est écrit : « Et D.ieu créa l'homme à Son image. »

2 וכתוב ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וכמ"ש במ"א בד"ה ותחת רגליו כמעשה לכנת כו',

Et il est écrit : « Et au-dessus de la ressemblance du trône, une ressemblance ayant l'apparence d'un homme », comme cela est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « Et sous Ses pieds, comme un ouvrage de briques », etc. ;

והשתלשלות שלה למטה הוא ע"י בחי פני אדם שבמרכבה. ונפש הבהמית היא נלקחה משמרי האופנים ושרשה מבחי פני שור.

et sa descente par enchaînement vers le bas s'effectue par le niveau de la face d'un homme dans le Char (Merkava). Quant à l'âme animale, elle provient des scories des Ofanim, et sa racine est le niveau de la face d'un bœuf.

3 ותכלית ירידת הנשמה לעוה"ז הוא כדי לברר נה"ב [נפש הבהמית] להיות בבחי' אתכפיא ואתהפכא והיינו ע"י נפש האלקית המתלבשת בה ומתבוננת בה' אחד בק"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל כו'

Le but de la descente de l'âme dans ce monde est de raffiner l'âme animale, afin qu'elle parvienne au niveau de la soumission et de la transformation (iskafya et is'hapcha). Cela se réalise par l'intermédiaire de l'âme divine, qui s'en revêt et médite [sur le fait que] D.ieu est Un, lors de la récitation du Chema, « Écoute, Israël », etc. ;

ועי"ז ואהבת בכל לבבך בשני יצריך כו'. אך קודם ק"ש [קריאת שמע] תקנו חכמים שתים לפניו לקיום הק"ש [הקריאת שמע].

et par là, « Tu aimeras... de tout ton cœur » — avec tes deux inclinations, etc. Mais avant le Chema, les Sages ont institué « deux [bénédictions] qui le précèdent », pour accomplir le Chema.

כי א"א להכניע ולכבוש את רוח הנה"ב [הנפש הבהמית] תחת ממשלת הנה"א [הנפש האלקית] כ"א ע"י שרשה של הנה"ב [הנפש הבהמית] שמקור חוצבה הוא מחיות הקדש שבמרכבה פני אריה פני שור כו'

Car il est impossible de soumettre et de dominer l'esprit de l'âme animale sous l'autorité de l'âme divine, si ce n'est par la racine de l'âme animale, la source d'où elle a été taillée, qui provient des 'Hayot saintes du Char céleste, « la face d'un lion », « la face d'un bœuf », etc. ;

כי אין הדינין נמתקין אלא בשרשן וכמ"ש מזה בד"ה כי תצא למלחמה על אויביך ובד"ה ונתתי לך מהלכים.

car les rigueurs (dinim) ne sont adoucies qu'à leur racine, comme cela est expliqué dans le discours commençant par « Lorsque tu partiras en guerre contre tes ennemis », et dans celui commençant par « Je te donnerai des lieux où marcher ».

4 והנה עי"ז נעשה עלייה גם לנפש האלקית ע"ד והחיות נושאות את הכסא. וכמ"ש מזה בד"ה זכור ושמור בדבור אחד נאמרו.

Or, par cela, l'âme divine s'élève elle aussi, à la manière de « les Chayot portent le Trône », comme cela est expliqué dans le discours qui commence par « “Souviens-toi” et “Garde” furent prononcés en une seule parole ».

והנה ע"י העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ואתעדל"ת [ואתערותא דלתתא] נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] וזהו ענין שנאמר בקרבנות ריח ניחוח להו"י וכמ"ש בד"ה והקרבנות עולה אשה.

Or, par l'élévation des mayin noukvin (eaux féminines) et un éveil d'en bas, un éveil d'en haut est attiré vers le bas. C'est le sens de ce qui est dit au sujet des offrandes : « un parfum agréable pour Havaya », comme cela est expliqué dans le discours qui commence par « Vous présenterez un holocauste, une offrande consumée par le feu ».

5 והנה בחינה זו זהו ענין מה שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] אך יש ג"כ אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה הנמשך לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]

Or, ce niveau correspond à l'idée que « par un éveil d'en bas vient un éveil d'en haut ». Mais il existe aussi un éveil d'en haut, qui est attiré d'en haut afin d'éveiller un éveil d'en bas,

דהיינו לעורר את האדם להקיצו משנתו בהבלי העולם דכמו שבתחלת בריאת העולם היה ההמשכה בחסד חנם כי חפץ חסד הוא.

c'est-à-dire éveiller l'homme, le tirer de son sommeil dans les vanités du monde. Car, de même qu'au commencement de la création du monde, l'effusion se fit par une bonté gratuite, « car Il désire la bonté ».

6 ואח"כ תולה במעשה התחתונים כמ"ש ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה. אבל מ"מ עם היות שצ"ל אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] דוקא

Et ensuite, cela dépend des actes des êtres inférieurs, comme il est écrit : « Il le plaça dans le jardin d'Éden pour le travailler et le garder. » Cependant, bien qu'un éveil d'en bas soit précisément requis,

אבל עכ"ז [עם כל זה] נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] וכמ"ש מזה בד"ה ועשית בגדי קדש ועמ"ש סד"ה ואתחנן אל הו"י וסד"ה וישכם לכן וסד"ה אני ישנה בענין שראשי נמלא טל.

néanmoins, un éveil d'en haut est suscité afin d'éveiller un éveil d'en bas, comme cela est expliqué à ce sujet dans le discours qui commence par « Tu feras des vêtements sacrés ». Voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par « J'ai imploré Havaya », à la fin de celui qui commence par « Lavan se leva de bon matin », et à la fin de celui qui commence par « Je dors », au sujet de « ma tête est remplie de rosée ».

7 ויובן זה בעבודת ה' דהנה אנו רואים שיש ב' מדרגות בעבודה. הא' בחי' אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ביגיעת נפש ויגיעת בשר בהעמקת הדעת בהתכוננות ולב נשבר שעיי"ז יבא בנפשו גילוי אור קרבת אלקים והיינו באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא].

Cela peut être compris dans le service de D.ieu. Nous voyons en effet qu'il existe deux niveaux dans le service divin. Le premier est celui d'un éveil d'en bas, par le labeur de l'âme et le labeur du corps, en approfondissant l'intellect (Daat) par la contemplation, et avec un cœur brisé ; ainsi se révèle dans son âme la lumière de la proximité de D.ieu. C'est là « par un éveil d'en bas, un éveil d'en haut ».

8 ומדרגה הב' היינו שלפעמים יוכל להיות התפעלות בנפש שלא עיי הכנה ויגיעה כלל וכמו שאנו רואים שיש הרבה

Le deuxième niveau est que, parfois, une émotion peut s'éveiller dans l'âme sans aucune préparation ni aucun effort, comme nous le voyons chez beaucoup de

אנשים שמתעוררים פתאום ויתלהב לבם ומוחם בתפלה משך זמן מה בלי נודע להם הסבה מאין בא אליהם התעוררות זאת ובמעט זמן יכלה כח התעוררות זאת.

personnes qui sont soudainement éveillées et dont le cœur et l'esprit s'embrasent dans la prière pendant un certain temps, sans qu'elles sachent quelle en est la cause ni d'où leur est venu cet éveil ; puis, en peu de temps, la force de cet éveil s'épuise.

9 והיינו שהיא באמת הערה מלמעלה רק אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ועמ"ש בד"ה שיר השירים בענין פ"י התהללו בשם קדשו.

Cela signifie qu'il s'agit en vérité d'un éveil d'en haut, mais seulement d'un éveil d'en haut destiné à susciter un éveil d'en bas. Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Le Cantique des cantiques », au sujet du sens de « Glorifiez-vous dans Son saint Nom ».

והנפקותא בין מה שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ובין האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] הנמשך רק מצד אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שכאשר יש אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] ממש עיי יגיעת נפש

La différence pratique entre « par un éveil d'en bas, un éveil d'en haut » et l'éveil d'en bas qui est suscité uniquement par un éveil d'en haut est la suivante : lorsqu'il y a un véritable éveil d'en bas, obtenu par l'effort de l'âme,

אזי הוא דבר שיכול להתקיים לעד שהרי ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] נתעורר אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] והיא המאירה ומתגלה בנפש בבחי' פנימית כיון שהכין לבו לזה תחלה,

alors il s'agit de quelque chose qui peut durer éternellement. Car l'éveil d'en bas a suscité l'éveil d'en haut, et c'est celui-ci qui brille et se révèle dans l'âme à un niveau intérieur (pnimiyout), puisque la personne y avait préparé son cœur au préalable ;

ולכן עי"ז יתן כח ועוז בנפשו להיות עוד אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] משא"כ כשאין יגיעת נפש ויגיעת בשר מלמטה רק מה שנתעורר נפשו ע"י ההערה מלמעלה ולא הכין לבו לעורר אח"כ נפשו

c'est pourquoi cela donnera, par ce moyen, force et vigueur à son âme, afin qu'elle connaisse un nouvel éveil d'en bas. En revanche, lorsqu'il n'y a eu d'en bas ni effort de l'âme ni effort du corps, mais seulement l'éveil de son âme par l'éveil venu d'en haut, et qu'il n'a pas préparé son cœur à éveiller ensuite son âme,

הנה יוכל להיות חולף ועובר ההתפעלות ואין לה קיום כי בהסתלק הארה עליונה זו שאינה מאירה רק בעת רצון

alors l'émotion peut passer et disparaître, sans avoir aucune permanence. Car lorsque cette illumination supérieure, qui ne brille qu'à un moment de faveur (eis ratzon), se retire,

אזי היה כלא היה ההתפעלות מאחר שלא היתה רק בסיבת הערה והארה עליונה לכן בהסתלק האור בטילה האהבה שנסתעף ממנה, וזהו ענין איש מזריע תחלה יולדת נקבה.

alors l'émotion est comme si elle n'avait jamais existé, puisqu'elle n'était due qu'à un éveil et à une illumination supérieurs. Par conséquent, lorsque la lumière se retire, l'amour qui en avait découlé cesse. Tel est le sens de: «Lorsque l'homme émet sa semence en premier, elle donne naissance à une fille.»

10 ונשים דעתן קלות ותוכל להתפתות אחר התפלה לתאוות העולם. אבל אם אשה מזרעת תחלה להיות באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] אזי יולדת זכר שהוא דעת חזק בעבודה כו',

Et «l'esprit des femmes est léger», et [cet amour] peut être entraîné, après la prière, par les désirs du monde. Mais si «la femme émet sa semence en premier», de sorte qu'il y ait «un éveil d'en bas, un éveil d'en haut», alors «elle donne naissance à un mâle», c'est-à-dire à un Daat (connaissance) ferme dans le service de D.ieu, etc. ;

ועמ"ש מענין איש מזריע תחלה סד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] גבי בת קול מכרות ומ"ש בד"ה שוש תשיש ותגל.

Et voyez ce qui est écrit au sujet de «l'homme émet sa semence en premier», à la fin du discours commençant par «Et le nombre des enfants d'Israël sera», à propos de la voix céleste (bat kol) qui proclame, ainsi que ce qui est écrit dans le discours commençant par «Réjouis-toi pleinement et exulte».

וזהו הסבה למה שקובלים א"ע [את עצמו] בעלי העבודה על היות בהם רוח טהרה והתעוררות לעבודת ה' על כמה שבועות ואח"כ פוסקת לגמרי כו'.

Et c'est là la raison pour laquelle ceux qui se consacrent au service de D.ieu se plaignent de constater en eux-mêmes qu'ils éprouvent un esprit de pureté et un éveil au service de D.ieu pendant plusieurs semaines, puis que celui-ci cesse complètement, etc.

והסבה לזה הוא לפי שהתעוררות זו היתה מלמעלה לבד לכן אחר הפסק והסתלקות אור האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] נשאר על עמדו וטבעו. ועמ"ש ע"פ היינו כחולמים:

La raison en est que cet éveil venait d'en haut seulement; ainsi, lorsque la lumière de l'éveil d'en haut s'interrompt et se retire, il reste là où il se trouvait, dans sa nature. Et voyez ce qui est écrit sur le verset «Nous étions comme des rêveurs».

11 ב וזהו אדם כי יקריב מכם כי הנה בחי' אדם הוא כמ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם

2. Et voici [le sens de] «Un homme, lorsqu'il offrira de vous». Car le niveau d'«Adam» est celui dont il est dit: «Et au-dessus de la forme du trône, une forme semblable à l'apparence d'un homme»;

כי באמת לאו מכל אליו מדות איהו כלל אלא שמתלבש בע"ס [בעשר ספירות] ונק' רמ"ח אברים דמלכא כדי להאיר עי"ז לנשיי [לנשמות ישראל] וכל העולמות

car, en vérité, Il n'est aucunement de ces attributs, mais Il se revêt dans les Dix Séfirot, qui sont appelées «les 248 membres du Roi», afin de rayonner par leur intermédiaire vers les âmes d'Israël et tous les mondes;

ואזי נקרא כמראה אדם וזהו ענין שיעור קומה ועמ"ש בד"ה צאינה וראינה בענין שיעור קומה חסד דרועא ימינא וגבורה דרועא שמאלא כו'

et alors Il est appelé «semblable à l'apparence d'un homme». C'est là le concept de chiour koma («la mesure de la stature»). Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Sortez et contemplez» au sujet du chiour koma: «'Hessed est le bras droit, et Guevoura le bras gauche», etc.;

ועמ"ש בד"ה מה טוב חלקנו ובד"ה ואלה המשפטים בענין אדם אדמה לעליון ועמ"ש בד"ה ויאכילך את המן.

voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Que notre part est bonne», ainsi que dans celui qui commence par «Et voici les lois», au sujet d'«Adam», [comme dans] «Je serai semblable (adameh) au Très-Haut»; voyez aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Et Il t'a nourri de la manne».

12 ועל זה נאמר אדם כי יקריב היינו המשכת אתעדלי"ע [אתערותא דלעילא] מבחי"י אדם העליון להקריב לב האדם שלמטה לה' וכמ"ש כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם.

Et c'est à ce sujet qu'il est dit : «Un homme, lorsqu'il approche»: c'est-à-dire le fait de faire descendre un éveil d'en haut, du niveau de l'Homme suprême (Adam HaElyon), afin d'approcher de D.ieu le cœur de l'homme d'en bas, comme il est écrit : «Comme l'eau reflète un visage vers un visage, ainsi le cœur de l'homme répond-il à l'homme.»

ועמ"ש סד"ה כי תצא. ועמ"ש בביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו בענין פ"י שכפה עליהם הר שהוא המשכת אהבה רבה מלמעלה שע"י ממילא נתעוררו ג"כ באהבה רבה.

Voir ce qui est écrit à la fin du discours qui commence par «Lorsque tu sortiras». Voir également ce qui est écrit dans l'explication du verset «Après Havaya votre D.ieu vous marcherez», au sujet de l'interprétation de «Il tint la montagne au-dessus d'eux»: il s'agit de la descente d'un grand amour d'en haut, par laquelle ils furent eux aussi éveillés d'eux-mêmes à un grand amour.

וזהו ענין כי יקריב מכם. ועיין ברכות (סדר במדבר פ' ג') ע"פ אשרי תבחר ותקרב.

Et tel est le sens de «lorsqu'il approche de vous». Voir aussi le Midrach Rabbah (Seder Bamidbar, chapitre 3), sur le verset «Heureux celui que Tu choisis et que Tu approches».

וזהו כי יקריב מכם ממש שיקריב את נפש האדם שלמטה לה'. ולכן אמר תיבת מכם אחר אומרו כי יקריב.

Et tel est le sens de «lorsqu'il approche de vous»: «de vous» au sens littéral, c'est-à-dire qu'Il approchera de D.ieu l'âme de l'homme d'en bas. C'est pourquoi le mot «de vous» vient après «lorsqu'il approche».

ולא אמר אדם מכם כי יקריב שא"כ היה הפירוש רק כפשוטו לבד שאדם הגשמי שלמטה יקריב.

Il n'est pas dit : «Un homme d'entre vous, lorsqu'il approche», car le sens serait alors seulement le sens littéral : l'homme physique d'en bas approche [une offrande].

אבל באומרו כי יקריב מכם בא לרמז אל ענין הנ"ל ולכן נאמר כי יקריב לשון יחיד דקאי על אדם העליון שהוא אחד, וע"ד מ"ש ברבות

Mais en disant «lorsqu'il approche de vous», le verset fait allusion à ce qui précède. C'est pourquoi «lorsqu'il approche» est au singulier: cela se rapporte à l'Homme suprême, qui est Un. Cela rejoint ce qui est dit dans le Midrach Rabbah

(בראשית פכ"א) ע"פ הן האדם היה כאחד ממנו כיחידו של עולם דהיינו כמו בחי אדם העליון.

(Bereishis, chapitre 21), à propos du verset «Voici que l'homme est devenu comme l'un de nous»: «comme l'Unique du monde», c'est-à-dire comme le niveau de l'Homme suprême.

ואח"כ נאמר מן הבהמה כו' תקריבו את קרבנכם זהו בחי הקרבן שהאדם שלמטה יקריב, ולכן נאמר תקריבו לשון רבים לפי דקאי על בניי [בני ישראל].

Puis il est dit : «des animaux, etc., vous approcherez votre offrande»: c'est le niveau de l'offrande que l'homme d'en bas approche. C'est pourquoi «vous approcherez» est au pluriel, car cela se rapporte aux enfants d'Israël.

13 וזהו עצה טובה ממנו ית' שמיד בעת רצון זה אשר נמשך מלמעלה התעוררות להעיר את נפש האדם

תומ"י [תכף ומיד] תתחילו אתם ג"כ לעורר אתעדלי"ת [אתעוררת דלתתא] ג"כ

Et voici un bon conseil qu'Il nous donne, béni soit-Il : dès ce moment de faveur, où un éveil est suscité d'en haut pour éveiller l'âme de l'homme, commencez aussitôt, vous aussi, à susciter un éveil d'en bas.

דהיינו לאכפיא ולאהפכא את מדות נה"ב [נפש הבהמית] והוא ענין תקריבו את קרבנכם שהוא מן הבהמה מן הבקר כו' כדלקמן.

C'est-à-dire soumettre et transformer les attributs émotionnels de l'âme animale. Tel est le sens de « vous approcherez votre offrande », qui doit être prise « parmi les animaux, parmi le gros bétail », etc., comme [cela sera expliqué] plus loin.

14 וזהו כמ"ש משכני אחריו נרוצה פי' כאשר תמשכני באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] אזי מיד אחריו נרוצה, אבל אם לא יתאמץ לעבוד עבודתו לברר נה"ב [נפש הבהמית]

Et c'est ce qui est écrit: «Attire-moi, nous courrons après Toi.» Cela signifie: lorsque Tu m'attires par un éveil d'en haut, alors aussitôt « nous courrons après Toi ». Mais si l'on ne s'efforce pas d'accomplir son travail de raffinement de l'âme animale,

אזי אף שנמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר הנה"א [הנפש האלקית] לא יהיה לזה קיום והתמדה. אבל כאשר מיד שאדם העליון יקריב מכם קרבן דהיינו כשיהי' [כשיהיה] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא].

alors, même si un éveil d'en haut est attiré pour éveiller l'âme divine, il n'aura ni permanence ni constance. Mais lorsque, dès que l'Homme suprême « approche de vous une offrande », c'est-à-dire lorsqu'un éveil d'en haut vient éveiller un éveil d'en bas,

אזי תומ"י [תכף ומיד] תתחילו גם אתם להקריב את קרבנכם מן [כבוד קדושת] [אדוננו מורנו ורבנו] ה

alors, immédiatement, vous aussi, commencez à approcher votre offrande « parmi les animaux », etc. ;

בהמה כו' אזי יהיה דבר המתקיים (ועמ"ש סד"ה משה ידבר בענין והאלקים יעננו שבח"י יחודא תתאה יענה להמשכה זו של משה שהמשיך מבחינת יחודא עילאה להיות מלמטה למעלה

alors ce sera une chose durable. (Voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Moïse parlait », au sujet de « et Elohim lui répondait »: le niveau de l'unité inférieure (yi'houda tata'a) répond à cet influx de Moïse, qui a attiré l'influx depuis le niveau de l'unité supérieure (yi'houda ila'a), afin qu'il aille du bas vers le haut,

כמו מלמעלה למטה, ועדי"ז יובן כאן ענין אדם כי יקריב הוא ההמשכה מלמעלה למטה מיחודא עילאה ומן הבהמה תקריבו הוא כענין יעננו כו' וגדול העונה אמן.

comme il va du haut vers le bas. De la même manière, on comprendra ici le sens de «Un homme, lorsqu'il approche»: c'est l'influx attiré du haut vers le bas, depuis l'unité supérieure; et «parmi les animaux, vous approcherez» est comme «il lui répondait», etc.; et «celui qui répond Amen est plus grand».

כי יתרון האור הוא מן החושך שע"י בירור נה"ב [נפש הבהמית] נמשך להיות והחיות נושאות את הכסא וכמראה אדם שעליו לבחי' כי לא אדם הוא וכמ"ש מזה בד"ה זכור ושמור הנ"ל).

Car la supériorité de la lumière vient des ténèbres: grâce au raffinement de l'âme animale, il advient que «les 'Hayot portent le Trône», ainsi que «l'apparence d'un homme» qui est au-dessus de lui, [s'élevant] jusqu'au niveau de «car Il n'est pas un homme», comme cela est expliqué dans le discours commençant par «Souviens-toi» et «Garde», mentionné plus haut.)

והנה קרבן זה שתקריבו אתם הוא מן הבהמה כו'. משא"כ אדם כי יקריב הנה הקרבן הוא מכם והיינו כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] שבכל אי יש בחי' נפש האלקית ונפש הבהמית.

Or, cette offrande que vous approchez est «parmi les animaux», etc. En revanche, dans «Un homme, lorsqu'il approche», l'offrande est «de vous». Cela correspond à ce qui a été expliqué plus haut: en chacun se trouvent le niveau de l'âme divine et celui de l'âme animale.

והנה בענין אדם כי יקריב שהוא האתעדל"ע [האתערותא דלעילא] הנמשך מלמעלה לעורר ולהקריב נפש האדם שלמטה הנה הערה זו מגיע לנפש האלקית לבד

Or, concernant «Un homme, lorsqu'il approche», qui désigne l'éveil d'en haut attiré depuis le haut pour éveiller et approcher l'âme de l'homme ici-bas, cet éveil atteint uniquement l'âme divine,

שהוא חלק אלוה ממעל ונק' נר הוי' נשמת אדם שהיא בחי' אדם נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, עמ"ש בד"ה אלה מסעי.

qui est «une part de D.ieu d'en haut» et est appelée «la lampe de Havaya, l'âme de l'homme», ce qui correspond au niveau d'«Adam»: «Faisons l'homme à Notre image, à Notre ressemblance.» Voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par «Voici les voyages».

15 ויש בה אהבה טבעית מצד שרשה ומקור חוצבה רק שהיא מוסתרת וצריך להוציאה מן ההעלם אל הגילוי ע"כ ע"י הגילוי והאתערותא דלעילא תצא אהבה זו מההעלם אל הגילוי להיות בטל לה' כנר בפני האבוקה

Et elle possède un amour naturel, en vertu de sa racine et de la source d'où elle est taillée ; seulement, cet amour est caché et doit être tiré de l'occultation vers la révélation. Aussi, par la révélation et l'éveil d'en haut, cet amour sort de l'occultation pour se manifester, de sorte que l'âme soit annulée devant D.ieu, comme une bougie devant une torche.

אבל הנפש הבהמית שכבר ירדה וכלולה מטוב ורע רובה ככולה רע כו' לא שייך בה לומר כן

Mais cela ne saurait être dit de l'âme animale, qui est déjà descendue et se compose de bien et de mal, « sa majorité étant comme son tout » étant mauvaise, etc.

ולכן אף אם נמשך אתעדלי"ע [אתערותא דלעילא] אין זה שייכות לנפש הבהמית והגוף כי הגם שרוח האדם העולה היא למעלה עכ"ז [עם כל זה] היא בהמה ויורדת למטה אלא שזהו עבודת האדם דוקא לברר נפשו הבהמית ונקי עובד אלקים

C'est pourquoi, même si un éveil d'en haut est attiré vers le bas, cela ne concerne ni l'âme animale ni le corps. Car, bien que « l'esprit de l'homme s'élève vers le haut », elle [l'âme animale] reste animale et « descend vers le bas ». C'est plutôt là précisément le travail de l'homme : raffiner son âme animale. Il est alors appelé « celui qui sert D.ieu » (oved Elokim),

כמו עורות עבודין שמעבד אותן ומתקנן וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ אני ישנה בענין אחותי רעיתי ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] כמ"ש כאן בד"ה וספרתם לכם בפ' אמור.

comme des peaux tannées (oros avudin), que l'on travaille et que l'on apprête ; comme cela est expliqué ailleurs, dans l'explication du verset « Je dors », à propos de « ma sœur, mon aimée ». Voyez aussi ce qui est écrit dans le même esprit que ce qui est écrit ici, dans le maamar commençant par « Vous compterez pour vous-mêmes », dans la paracha d'Emor.

16 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במלאך הממונה על ההריון ששואל טפה זו מה תהא עליה כו' ואילו צדיק או רשע לא קאמר.

C'est comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie, au sujet de l'ange préposé à la conception, qui demande : « Cette goutte, que deviendra-t-elle ? », etc., tandis qu'il ne dit pas : « Juste ou méchant ».

וזהו כי יקריב מכם, כלומר לשון מכם היינו הנה"א [הנפש האלקית] לבד. אבל קרבנכם הוא מן הבהמה כו'

Et c'est là le sens de « lorsqu'il fera approcher de vous » : l'expression « de vous » désigne l'âme divine seule. Mais « votre offrande » est « prise parmi les animaux », etc. :

היינו לברר הנפש הבהמית להיות בבחי' אתכפיא ואתהפכא ע"י ההתבוננות בגדולת ה' כפי אשר שכל יוכל שאת להוליד מזה אהבה עזה גם בנפש הבהמית.

c'est-à-dire affiner l'âme animale afin qu'elle parvienne au niveau de la soumission et de la transformation, par la contemplation de la grandeur de D.ieu, dans la mesure où son intellect peut la supporter, pour faire naître ainsi un amour ardent également dans l'âme animale.

17 ומתחלה צ"ל אתכפיא בשלשה לבושי הנפש מחשבה דבור ומעשה בסור מרע ועשה טוב ואח"כ יבוא לבחי' אתהפכא.

Il faut d'abord parvenir à la soumission (itkafya) dans les trois vêtements de l'âme — la pensée, la parole et l'action — en « s'écartant du mal et en faisant le bien » ; ensuite, on accédera au niveau de la transformation (ithap'ha).

גם פ"י מן הבהמה היינו כמבואר לעיל שכדי להכניע ולברר נה"ב [נפש הבהמית] הוא דוקא ע"י שרשה ומקורה מבחי' פני שור שבמרכבה

En outre, le sens de « parmi les animaux » est celui qui a été expliqué plus haut : pour soumettre et raffiner l'âme animale, il faut précisément passer par sa racine et sa source, qui se trouvent dans le niveau de la face du bœuf du Char céleste.

וזהו שמזכירים בשתים שלפניה דק"ש [דקריאת שמע] איך שהמלאכים וחיות הקודש מקדישים וממליכים כו' שמזה דוקא תתפעל הנה"ב [הנפש הבהמית].

C'est pourquoi, dans les deux [bénédictions] qui précèdent le Chema, nous mentionnons comment les anges et les saintes 'Hayot sanctifient et proclament [Sa] royauté, etc. : c'est précisément ainsi que l'âme animale sera éveillée.

18 וזהו מן הבהמה תקריבו היינו בחי' פני שור שבמרכבה. ופ"י מן הבקר ומן הצאן היינו שני מדרגות חלוקות שיש ב נפשות הבהמיות.

Et c'est là le sens de «vous en approcherez parmi les animaux»: il s'agit du niveau de la face du taureau dans le Char. Le sens de «parmi le gros bétail et parmi le petit bétail» est qu'il existe deux niveaux distincts parmi les âmes animales.

יש מי שהוא מבחי' בקר כי שור נגח הוא בחי' גבורות קשות והיינו מי שהוא כעסן בטבעו שמדה רעה זו היא בו בתגבורת יותר ויכונה בשם בקר ע"ש [על שם] הרתחנות כו'.

Il en est qui relèvent du niveau du gros bétail, car le bœuf qui encorne représente les rigueurs sévères (Guevourot); c'est-à-dire celui qui est irascible par nature, chez qui ce mauvais trait est davantage prédominant. On l'appelle « gros bétail » en raison de son tempérament bouillant, etc.

19 ויש מי שאינו רתחן בטבעו וחלק הרע שבו הוא היותו בעל תאוה והוא שנפשו הבהמית היא מבחי' צאן שאינן נגחני' [נגחניות] אדרבה קולם ברחמנות. אלא שהם בעלי תאות כו', הנה כל אלה צריך לאכפא.

Il en est un qui n'est pas colérique par nature, et dont la part mauvaise consiste à être en proie au désir. Autrement dit, son âme animale relève de la catégorie des brebis, qui ne donnent pas de coups de corne ; au contraire, leur bêlement est plaintif. Mais ce sont des créatures de désir, etc. Or, tous ceux-là doivent être maîtrisés.

20 וז"ש [וזהו שכתוב] מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם כל אי לפי מה דידע בנפשו מהותו וטבעו כך יראה לאכפא מדה זו ואז יהי [יהיה] דבר המתקיים כו'.

Et c'est [le sens de] ce qui est écrit : « Du gros et du petit bétail, vous apporterez votre offrande » : chacun, selon ce qu'il connaît de son âme, de son caractère propre et de sa nature, doit s'efforcer de soumettre ce trait. Alors, ce sera une chose durable, etc.

וזהו משכני אחריו נרוצה. משכני לשון יחיד הוא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר האהבה הטבעית שבנפש האלקית.

Et c'est là le sens de « Attire-moi, nous courrons après Toi ». « Attire-moi », au singulier, désigne un éveil d'en haut qui suscite l'amour naturel présent dans l'âme divine.

21 ועמ"ש מענין משיכה גבי בהמ"ז [ברכת המזון] כפי עקב כד"ה שייכות ברית ותורה לבהמ"ז [לברכת המזון], והנה עי"ז הנה"א [הנפש האלקית] מבררת גי"כ הנה"ב [הנפש הבהמית] כנ"ל.

Et voyez ce qui est écrit au sujet de l'attraction (mechikha), à propos de la bénédiction après le repas, dans la paracha d'Ekev, dans le discours commençant par « Le lien de l'alliance et de la Torah avec la bénédiction après le repas ». Par ce moyen, l'âme divine affine également l'âme animale, comme mentionné ci-dessus.

וזהו אחריו נרוצה לשון רבים בשני הרצונות דנה"א [דנפש האלקית] ונה"ב [ונפש הבהמית], וזהו יפה את רעיתי כתרצה עמ"ש בד"ה הנך יפה רעיתי.

Et c'est cela: «Après Toi, nous courrons»: le pluriel exprime les deux volontés, celle de l'âme divine et celle de l'âme animale. Et c'est cela: «Tu es belle, mon amie, comme Tirtsa»; voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par «Voici, tu es belle, mon amie».

22 ואח"כ נאמר הביאני המלך חדריו לשון יחיד כי חדריו היינו שיתא סדרי משנה שהן בחי' חג"ת [חסד גבורה תפארת] חסד דין רחמים ר"ת [ראשי תיבות] חדר שמהם נמשך כשר ופסול טמא וטהור חייב וזכאי, והביאני לשון עבר

Et ensuite il est dit: «Le Roi m'a fait entrer dans Ses chambres», au singulier. Car «Ses chambres» désigne les six ordres de la Michna, qui correspondent au niveau de 'Hessed, Guevoura et Tiferet — 'hessed, din, ra'hamim (bonté, jugement, compassion), dont les initiales forment le mot cheder (chambre) — et desquels découlent [les décisions concernant ce qui est] apte ou inapte, impur ou pur, passible ou innocent. «M'a fait entrer» est au passé:

דהיינו כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כשהתינוק בבטן אמו מלמדין אותו התורה כולה דהיינו בעוד הנשמה בבחי' עיבור למעלה, ועמ"ש מזה בד"ה והיה לכם לציצית ובד"ה ראה אנכי נותן,

c'est-à-dire, comme l'ont dit nos Sages de mémoire bénie: lorsque l'enfant se trouve dans le ventre de sa mère, on lui enseigne toute la Torah — autrement dit, alors que l'âme est encore au niveau de la gestation en haut. Voyez à ce sujet ce qui est écrit dans le discours qui commence par «Et cela sera pour vous comme des tsitsit», ainsi que dans celui qui commence par «Voyez, je place devant vous»,

ומזה נמשך הכח אח"כ שיאיר לו אור ה' וכח האהבה ויראה להיות משכני דהיינו לפי שמכבר הביאני המלך חדריו.

et c'est de là que vient ensuite la force permettant à la lumière de D.ieu de briller pour lui, ainsi que la force d'aimer et de craindre, afin qu'il y ait «Entraîne-moi»: c'est-à-dire parce que, déjà auparavant, «le Roi m'a fait entrer dans Ses chambres».

(ועיין מענין משכני אחריו נרוצה בפ' אחרי דנ"ט ע"א, ובפ' ויחי דרכ"ט ב'. ומענין חדריו בפ' ויקרא דף ד' ע"א ובפ' לך לך ד"צ ע"א ועיין מענין משכני בגמרא חגיגה דט"ו סע"ב [סוף עמוד ב] וברכות וישב ר"פ פ"ו בשלח ס"פ כ"ד. אמור פכ"ז כנרשם בספר בית אהרן).

(Voyez également, au sujet de « Entraîne-moi, nous courrons après toi », dans [le Zohar,] Parachat A'harei, 59a, et Parachat Vaye'hi, 229b; et, au sujet de « Ses chambres », dans Parachat Vayikra, 4a, et Parachat Le'h Le'ha, 90a. Voyez également, au sujet de « Entraîne-moi », dans la Guemara, 'Haguiga, à la fin de 15b, et dans Midrach Rabba: Vayéchev, au début du chapitre 86; Bechala'h, à la fin du chapitre 24; Emor, chapitre 27, comme cela est indiqué dans le livre Beis Aharon.)

והנה להמשיך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו דאדם כי יקריב הוא ע"י עסק התורה שהיא בחינת אדם רמ"ח פקודין רמ"ח איברין ושס"ה ל"ת [לא תעשה] שס"ה גידים וכמ"ש בד"ה ויאכילך את המן. ולכן ע"י עסק התורה נמשך להיות כי יקריב.

Or, faire descendre cet éveil d'en haut de « Un homme, lorsqu'il apporte une offrande » s'accomplit par l'étude de la Torah, qui est le niveau d'« Adam » : 248 commandements, correspondant aux 248 membres, et 365 interdits, correspondant aux 365 tendons, comme cela est expliqué dans le discours qui commence par « Et Il t'a nourri de la manne ». Ainsi, par l'étude de la Torah, il advient que « l'homme apporte une offrande ».

23 וכמ"ש קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ואין אמת אלא תורה. ועמ"ש בד"ה רני ושמחי גבי

Comme il est écrit : « Havaya est proche de tous ceux qui L'invoquent, de tous ceux qui L'invoquent en vérité » ; et « vérité » ne désigne rien d'autre que la Torah. Voir aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Chante et réjouis-toi », à propos de

כי אתה נרי א"ת הם בחינת אותיות התורה כו' ומ"ש מזה בד"ה ואתה תצוה גבי מאת בני ישראל

« Car Tu (atah) es ma lampe » : les lettres alef et tav correspondent au niveau des lettres de la Torah, etc. ; et voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Et toi, tu ordonneras », à propos de « de (me'es) la maison d'Israël ».

וזהו שבספיקת התורה נאמר או יחזק במעוזה יעשה שלום לי שלום יעשה לי כי פעמים שלום והיינו כמ"ש שלום שלום לרחוק ולקרוב וכמ"ש במ"א בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת].

C'est pourquoi, à propos de l'étude de la Torah, il est dit : « Ou bien qu'il s'attache à Ma force : il fera la paix avec Moi ; la paix, il fera avec Moi » : le mot « paix » apparaît deux fois. Cela correspond à ce qui est écrit : « Paix, paix, au lointain et au proche », comme il est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « Le jour de Chemini Atsérét ».

24 וכיון שכן נמשך מזה ג"כ בחיי שלום דלרחוק שיהיה נעשה קרוב. וזהו אדם כי יקריב מכם

Et puisqu'il en est ainsi, il en découle également le niveau de la « paix » destinée à « celui qui est loin », afin qu'il devienne proche. C'est le sens de « Un homme, lorsqu'il rapproche parmi vous ».

וזהו תשמרו להקריב לי שמור זו משנה שע"ז נמשך להיות להקריב לי. ועמ"ש מזה סד"ה צו את בניי [בני ישראל] ואמרת אליהם את קרבני.

Et c'est le sens de « Vous garderez afin de M'apporter » : « garderez » — c'est la Michna, grâce à laquelle il devient possible de « M'apporter ». Voyez ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par « Ordonne aux enfants d'Israël et dis-leur : Mon offrande ».

וברבות בקהלת ע"פ אדם אחד מאלף מצאתי זה משה שבא לאלף דור כו'. הה"ד [הדא הוא דכתיב] דבר צוה לאלף דור. ועז"נ [ועל זה נאמר] ג"כ אדם כי יקריב דהיינו ע"י התורה.

Et dans le Midrach Rabbah sur Kohelet, au sujet du verset « Un homme (adam) entre mille, j'en ai trouvé un » : c'est Moché, qui vint pour mille générations, etc., comme il est écrit : « La parole qu'Il a ordonnée pour mille générations ». Et c'est aussi de cela qu'il est dit : « Un homme (adam), lorsqu'il rapproche » — c'est-à-dire par la Torah.

ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בענין משה ידבר כו' (ועי' עוד מענין אדם כי יקריב כו' ברבות סדר בא פי"ז ויקרא פ' ב' ור"פ בלק)

Et voyez ce qui est écrit plus haut au sujet de « Moché parlait », etc. (Voyez aussi, à propos de « Un homme, lorsqu'il rapproche », etc., le Midrach Rabbah : Seder Bo, chapitre 17 ; Vayikra, chapitre 2 ; et le début de la paracha Balak.)

וזהו דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב כו' ועי"ז ג"כ אח"כ מן הבהמה תקריבו וכנ"ל

Et c'est le sens de « Parle aux enfants d'Israël et dis-leur : Un homme, lorsqu'il rapproche », etc. ; et grâce à cela, ensuite aussi, « des animaux, vous rapprocherez », comme indiqué plus haut.

והוא ע"י קיום המצות שהמצוה יש לה סגולה פרטית להעלות את נה"ב [נפש הבהמית] ולקשרה באור א"ס ב"ה כי צדקה תרומם גוי. וכמ"ש במ"א בד"ה המגביהי לשבת:

Et cela s'accomplit par l'accomplissement des mitsvot, car chaque mitsva possède une qualité particulière qui lui est propre : élever l'âme animale et la lier à la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Car « la tsedaka élève une nation (goy) ». Comme il est expliqué ailleurs, dans le discours commençant par « Qui siège dans les hauteurs ».

25 והנה ע"פ כל הנ"ל יוכן ג"כ ענין פסח וספירת העומר כי בפסח הוא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לעורר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והאתעדל"ע [והאתערותא דלעילא] הוא לעורר הרצוא בנפש האלקית אבל הנה"ב [הנפש הבהמית] לא נתהפכה עדיין ולכן נאמר כי ברח העם וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ס"פ ל"א.

À présent, à la lumière de tout ce qui précède, nous pouvons également comprendre la question de Pessa'h et du compte du Omer. À Pessa'h, un éveil d'en haut suscite un éveil d'en bas, et cet éveil d'en haut vise à éveiller le ratso (l'élan vers l'avant) dans l'âme divine ; mais l'âme animale n'a pas encore été transformée. C'est pourquoi il est dit : « le peuple avait fui », comme l'explique le Sefer Shel Beinonim (Tanya), à la fin du chapitre 31.

26 וזהו כענין אדם כי יקריב מכם וכמ"ש קול דודי כו' מדלג על ההרים שהוא בזכות התורה שנק' הר כמ"ש ישאו הרים שלום לעם כמ"ש במ"א,

Et cela relève de l'idée de « Lorsqu'un homme d'entre vous présentera une offrande », comme il est écrit : « La voix de mon bien-aimé... bondissant par-dessus les montagnes », ce qui se fait par le mérite de la Torah, qui est appelée « montagne », comme il est écrit : « Les montagnes apporteront la paix au peuple », ainsi qu'il est expliqué ailleurs ;

לכן אח"כ תומ"י [תכף ומיד] ביום שני הוא קרבן העומר שעורים שהוא מאכל בהמה, להיות בירור נפש הבהמית וספירת העומר וספרתם לכם בחינת בירור ז' מדות דנה"ב [דנפש הבהמית].

C'est pourquoi, immédiatement après, le deuxième jour, on apporte l'offrande de l'Omer, composée d'orge, qui est une nourriture pour les animaux, afin d'opérer le raffinement de l'âme animale. Le compte de l'Omer, « Vous compterez pour vous-mêmes », correspond au raffinement des sept attributs émotionnels (midot) de l'âme animale.

27 והוא כענין מן הבהמה מן הבקר כו' תקריבו דהיינו אתעדלית [אתערותא דלתתא] ואזי עייז אח"כ בשבועות מתן תורה הוא בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שאחר אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] התגלות רצונו וחכמתו למטה כי

Et cela relève de l'idée de « parmi les animaux, parmi le gros bétail », etc., « vous ferez approcher » : il s'agit d'un éveil d'en bas. Puis, grâce à cela, à Chavouot, le Don de la Torah est le niveau d'un éveil d'en haut qui fait suite à un éveil d'en bas : la révélation de Sa volonté et de Sa sagesse ici-bas. Car

הנה בחינת כי יקריב ותקריבו זהו העלאה ממטה למעלה אבל במ"ת [במתן תורה] כתיב וירד ה' על הר סיני להיות המשכה למטה ועיין ברבות פ' ואתחנן ע"פ אשר לו אלקים קרובים אליו.

le niveau de « lorsqu'il fera approcher » et de « vous ferez approcher » est une élévation d'en bas vers le haut, tandis qu'au Don de la Torah, il est écrit : « Et Havaya descendit sur le mont Sinaï », afin qu'il y ait un déversement vers le bas. Voir aussi le Midrach Rabba, parachat Vaét'hanan, sur le verset : « qui a D.ieu si proche de lui ».

28 וההפרש שבין בחי' עסק התורה שקודם הרצוא דהיינו בחי' אדם כי יקריב לבחי' עסק התורה שאחר הרצוא ובירור נה"ב [נפש הבהמית]

Et la différence entre le niveau de l'étude de la Torah qui précède le ratso — c'est-à-dire le niveau de « Un homme qui présente [une offrande] » — et le niveau de l'étude de la Torah qui vient après le ratso et le raffinement de l'âme animale

היינו שעיי זה הרצוא ובירור נה"ב [נפש הבהמית] נמשך בעסק התורה מבחי' כי לא אדם הוא להמשיך משם המשכה חדשה בבחי' אדם וכמ"ש במ"א:

est que, par ce ratso et le raffinement de l'âme animale, est attiré dans l'étude de la Torah un influx provenant du niveau de « car Il n'est pas un homme », afin d'en faire descendre un nouvel influx dans le niveau d'« Adam », comme cela est expliqué ailleurs.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/vayikra/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak